

Lindøy batteri

Kart over Lindøy batteri med omgivelser. Svenska Riksarkiven.

I første halvdel av 1600-tallet var det urolige forhold både i Norden og ute i Europa. Danmark-Norges konge, Christian IV, bidro også aktivt til denne uroen. Det var behov for gode forsvarsverk langs Norskekysten, og Egersund var et av stedene hvor det skulle bygges skanse. Det er dokumentert at det ble bygd skanse i Stavanger mellom 1643 og 1648, men det er ikke dokumentert når batteriet på [Lindøya](#) ble bygd. I en oppsummering av rikets tilstand i 1699 skrev etatsråd Hans Hansen Rosencreutz om Egersund: "En god havn. Havde et blokhus¹⁾ som indvaanerne og bøndene i ufredstider selv defenderede."

I 1745 beskriver amtmann B. Chr. De Fine Lindøy batteri og forteller at byens innbyggere har etablert et lite batteri på Lindøya som de selv betjener og der det er satt opp ni små kanoner. De Fine er den første som forteller at batteriet i Egersund lå på Lindøya.

Til tross for urolige tider og kapervirksomhet er det ikke dokumentert at Lindøy batteri var permanent bemannet. Snarere kan det synes som om det knapt nok har vært holdt i stand annet enn i krisetider. I 1801 var det igjen aktuelt å sette batteriet i stand. Da var kanoner og et lite batteri på plass, men det manglet både kuler og krutt og en "anfører".

Arbeidet på vollene begynte 27. mars og var ferdig 9. mai. Da var både det øvre og det nedre batteri satt i komplett stand. Losoldermann [Mads Lind Nissen](#) sto for arbeidet, men under tilsyn av en offentlig forsvarskomiteé der bl.a. [Christen Mølbach](#) var med. Nissen og Mølbach forskutterte utgiftene, 836 riksdaler 55 skilling, men de ble senere refundert av staten.

Under krigen 1807 - 1814, der Danmark-Norge hadde sluttet seg til Napoleon etter engelskmennenes bombardement av København, var Lindøy batteri operativt med seks 4-punds kanoner på øvre batteri og to 4-punds og to 18-punds kanoner på nedre batteri. I 1812 fikk batteriet en sending på 100 pund krutt, 15 geværer med bajonetter samt en del patroner fra Kristiansand.

Fra batteriets istandsettelse i 1801 til 1826 var Mads Lind Nissen beskikket som sjef for batteriet. Under hans kommando var beskikket to løytnanter og en konstabel. I 1812 var i alt 51 mann ansatt på batteriet. Det foreligger imidlertid ikke opplysninger om at Lindøy batteri var i direkte kamp mot fienden.

Batteriet ble nedlagt i 1826, men har senere vært brukt til saluttering ved ulike anledninger, bl.a. [17-maifeiringer](#).²⁾

1)

Bygning reist til forsvarsformål

2)

Kilder: Arvid Midbrød: Lindøy batteri, vern og varde i Egersundsområdet; Egil Harald Grude: Egersund byhistorie, B1, s. 130 f

 Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
PDF produsert 30.05.2026 09:24.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>